

Notat

Videncentret for Landbrug
Kvæg

Mælkeproducenters tab på finansielle forretninger	Ansvarlig	JKG
	Oprettet	08-05-2013
	Side	1 af 2

Mælkeproducenters tab på finansielle forretninger

For at anskueliggøre hvor meget tab på finansielle forretninger har betydet for mælkeproducenternes samlede økonomi, er der lavet udtræk af økonomidatabasen for årene 2009, 2010 og 2011. Disse udtræk indeholder samtlige realiserede tab og gevinster der har været på finansielle forretninger tillagt ændringen i værdien af urealiserede tab og gevinster.

Antallet af bedrifter i økonomidatabasen med mælkeproduktion er angivet øverst i tabellen. Dette svarer til godt 2/3 af alle mælkeproducenter i Danmark. Det er rimeligt at antage at disse bedrifter er repræsentative for hele populationen.

Tabene på finansielle forretninger har været særdeles stort i disse år - det gennemsnitlige tab på finansielle forretninger (for bedrifterne med tab) har således svinget mellem 166.000 kr. og 459.000 kr. Det er dog værd at bemærke, at der ligger nogle få særdeles store tab bag disse tal, og en stor andel mindre tab. Således står 295 af bedrifterne i 2010 med halvdelen af det samlede tab. Dette er et udtryk for en meget skæv fordeling, hvor få bedrifter oplever særdeles store tab, og mange bedrifter har små eller ingen tab. Antallet af bedrifter, der har haft et tab større end 1 mio. kr. toppede med 383 i 2010, i 2011 faldt antallet til 124.

Analysen har kigget nærmere på hvor mange bedrifter, der har haft et tab som er større end 5 % af aktivmassen. Dette vil være tilfældet for en bedrift med samlede aktiver for 20.000.000 kr. som oplever et tab på over 1 mio. kr.

Det drejer sig om 8 bedrifter i 2009, 135 bedrifter i 2010 og 57 bedrifter i 2011. Procentsatserne i tabellen angiver andelen af det samlede antal bedrifter med et sådant tab, altså 3,4 % af bedrifterne i 2010.

	2009	2010	2011
Antal bedrifter i Økonomidatabasen	2.644	2.759	2.662
Antal bedrifter i alt	4.042	3.917	3.599
Gennemsnitligt gevinst/tab (alle bedrifter) Realiseret + ændring i værdi af urealiseret ¹	40.895 kr.	-303.402 kr.	-141.581 kr.
Antal bedrifter med tab	1.408	2.757	2.317
Gennemsnitligt tab (bedrifter med tab)	-166.290 kr.	-459.159 kr.	-252.505 kr.
Antallet af bedrifter hvor halvdelen af det samlede tab ligger	109 (2,7 %)	295 (7,5 %)	141 (3,9 %)
Antal bedrifter med tab større end 1 mio.	28 (0,7 %)	383 (9,8 %)	124 (3,5 %)
Antal bedrifter med tab større end 5 % af aktivmassen	8 (0,2 %)	135 (3,4 %)	57 (1,6 %)

Tallene i kolonnerne er resultater der gælder for det enkelte år, økonomidatabasen hvor tallene kommer fra, indeholder ikke alle de samme regnskaber for alle årene. Udviklingen i de ureali-

¹ Tabet er en sum af finansielle forretninger såsom rente- og valutaswaps, gæld i fremmed valuta, og indeholder også kurstab på aktier

serede tab kan være positiv det ene år og negativ det næste. Når der kun tælles op hvor mange bedrifter der har tab, skal man være opmærksom på at antallet af bedrifter med tab i de 3 år ikke blot må lægges sammen. Søjlerne for årene skal således læses hver for sig.

I vurderingen af finansielle kontrakter bør man skelne mellem de produkter der havde som formål at sænke den betalte rente, eksempelvis rente og valutaswaps i Schweizerfranc, og de produkter der var tiltænkt en afdækning af risikoen mod rentestigning, de såkaldte fastrenteswaps. I økonomidatabasen har vi ikke mulighed for at skelne mellem disse typer af finansielle kontrakter.

Det er værd at bemærke at rentebetalingen samlet set, inkl. tab og gevinst på finansielle kontrakter for en stor gruppe af mælkeproducenterne har været på et niveau der ikke afviger ret meget fra renteniveauet målt på realkreditgæld i fast rente.

De realiserede tab kommer når en finansiel forretning er lukket ned før tid, og markedsværdien af forretningen på det tidspunkt har været negativ. Udviklingen i de urealiserede tab er ændringen i markedsværdien af eksempelvis fastrenteswaps fra 1. januar til 31. december. Der er en del fastrenteswaps som har negativ markedsværdi ved udgangen af 2011, men såfremt de ikke lukkes ned i utide, vil dette tab ikke skulle realiseres, men blot blive mindre i takt med at man nærmer sig udløbet af aftalen.

Der findes stadig finansielle forretninger ved mælkeproducenterne, eksempelvis fastrenteswaps der er indgået som værn mod rentestigninger. Disse produkters markedsværdi ændrer sig med renteutviklingen, og der vil således også i fremtiden være udsigt til tab og gevinst på finansielle forretninger. Omfanget af disse produkter er dog væsentligt mindre nu end tidligere. Ved udgangen af 2011 udgjorde markedsværdien af finansielle kontrakter en gæld på 380.000 kr. for den gennemsnitlige mælkeproducent, og 22 % af bedrifterne havde finansielle kontrakter

Der er således ingen tvivl om at tab på finansielle forretninger har haft en negativ indflydelse på mange bedrifters driftsresultat i 2009-2011. Men jf. ovenfor, er de store tab koncentreret på en ganske lille del af bedrifterne. Tab på finansielle forretninger spiller derfor kun en beskeden rolle for hvorfor omkring 1.000 malkekvægsbesætninger her i 2013 står med alvorlige økonomiske problemer.